

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'nci ve İçtüzüğü'nün 99'ncü maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

Elazığ ili Maden ilçesinde bulunan ve işletme hakkı özel bir şirkete devredilen bakır madeni sahasından çıkarılacak cevherin taşınması ve sevkiyatına yönelik olarak Elazığ'ın Gezin bölgesinde, tren istasyonu çevresinde çeşitli altyapı ve lojistik faaliyetlerin yürütüldüğü yönündeki bilgiler kamuoyuna yansımıştır. Söz konusu faaliyetlerin gerçekleştirildiği alanın, Hazar Gölü havzasına çok yakın bir konumda bulunması ve gölün "Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan" statüsüne sahip olması nedeniyle ciddi çevresel kaygılar ortaya çıkmıştır.

Sulak alanlar; biyolojik çeşitliliğin korunması, su rejiminin düzenlenmesi, iklim değişikliğiyle mücadele, yer altı ve yer üstü su kaynaklarının sürdürülebilirliği ile çok sayıda canlı türünün yaşam alanlarının devamlılığı açısından kritik öneme sahip ekosistemlerdir. Bu nedenle sulak alanların korunması yalnızca çevresel bir mesele değil, aynı zamanda doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi, tarımsal üretimin devamlılığı ve gelecek nesillerin yaşam hakkı açısından da stratejik bir kamu politikası konusudur.

Hazar Gölü, sahip olduğu ekolojik özellikler nedeniyle uzun yıllardır çeşitli koruma statüleri kapsamında değerlendirilmekte olup, bölgedeki sucul yaşamın, kuş göç yollarının, endemik türlerin ve çevresindeki doğal habitatların korunması bakımından özel önem taşımaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın görev ve sorumluluk alanında bulunan Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği kapsamında, sulak alanların ekolojik karakterinin korunması ve bu alanlarda meydana gelebilecek bozulmaların önlenmesi temel yükümlülükler arasında yer almaktadır.

Bununla birlikte kamuoyuna yansıyan bilgiler, maden faaliyetlerine bağlı olarak oluşturulan yükleme, depolama ve sevkiyat alanlarının sulak alan ekosistemi üzerinde doğrudan veya dolaylı etkiler yaratabileceğine işaret etmektedir. Özellikle cevher taşımacılığı sırasında ortaya çıkabilecek tozlaşma, yüzey akışı, ağır metal kirliliği, kimyasal sızıntılar ve habitat parçalanması gibi risklerin Hazar Gölü havzası üzerinde yaratabileceği etkilerin bilimsel olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca bölgede gerçekleştirildiği belirtilen arazi düzenleme çalışmaları, bitki örtüsüne yönelik müdahaleler ve olası ağaç kesimleri de sadece kara ekosistemlerini değil, sulak alanın beslenme havzasını ve doğal su döngüsünü etkileyebilecek niteliktedir. Sulak alanların korunmasında gölün kendisinin yanı sıra gölü besleyen havza bütünlüğü de esas alınmak zorundadır.

Bu çerçevede, Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan statüsüne sahip Hazar Gölü ve çevresindeki ekosistemlerin korunması bakımından Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yürüttüğü çalışmaların, verilen izinlerin, yapılan denetimlerin ve alınan koruma tedbirlerinin açıklığa kavuşturulması kamu yararı açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Elazığ Gezin bölgesinde, Hazar Gölü havzasına yakın alanda yürütülen maden bağlantılı yükleme, depolama ve sevkiyat faaliyetleri hakkında Bakanlığınıza yapılmış herhangi bir başvuru, görüş talebi veya izin süreci bulunmakta mıdır?
2. "Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan" statüsüne sahip Hazar Gölü'nün ekolojik karakteri üzerinde söz konusu faaliyetlerin etkilerine ilişkin Bakanlığınız veya bağlı kurumlar tarafından hazırlanmış herhangi bir bilimsel değerlendirme, etki analizi ya da uzman raporu bulunmakta mıdır?
3. Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği kapsamında Hazar Gölü ve çevresinde yürütülen faaliyetlere ilişkin son beş yıl içerisinde kaç denetim gerçekleştirilmiştir? Bu denetimlerde herhangi bir ihlal tespit edilmiş midir?
4. Maden sahasından taşınacak cevher ve diğer materyallerin Hazar Gölü havzasında yaratabileceği ağır metal, kimyasal kirlilik veya sediment birikimi risklerine karşı Bakanlığınız tarafından alınmış özel tedbirler bulunmakta mıdır?

5. Gezin bölgesinde yürütülen çalışmalar kapsamında gerçekleştirildiği belirtilen ağaç kesimleri, arazi düzenlemeleri ve bitki örtüsüne yönelik müdahaleler hakkında Bakanlığınızın bilgisi, görüşü veya izni bulunmakta mıdır?
6. Hazar Gölü'nün beslenme havzasında yürütülen madencilik bağlantılı faaliyetlerin su kalitesi, biyolojik çeşitlilik ve sulak alan ekosistemi üzerindeki etkilerinin izlenmesine yönelik düzenli bir izleme programı yürütülmekte midir?
7. Hazar Gölü ve çevresindeki sulak alan ekosisteminin korunması amacıyla Bakanlığınız tarafından hazırlanmış güncel bir yönetim planı veya koruma eylem planı bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa söz konusu planlarda bu faaliyetlere ilişkin değerlendirmeler yer almakta mıdır?
8. Ulusal Önele Haiz Sulak Alan statüsüne sahip Hazar Gölü'nün ekolojik bütünlüğünü tehdit ettiği tespit edilecek herhangi bir faaliyet karşısında Bakanlığınızın durdurma, sınırlandırma veya ek koruma tedbirleri alma yönünde bir çalışması bulunmakta mıdır?